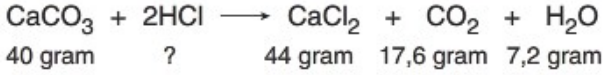

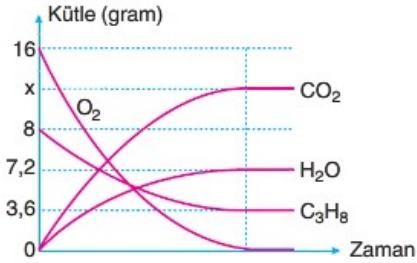
S.1

Yukarıda tepkimede girenlerin ve ürünlerin miktarları gram olarak verilmiştir.

Buna göre, HCl nin kütlesi kaç gramdır?

S.2

Yukarıdaki grafikte bir kimyasal tepkimede tepkimeye giren ve üretilen maddelerin kütlelerinin zamanla değişimi verilmiştir.

Buna göre, grafikteki x'in sayısal değeri aşağıdakilerden hangisidir?

S.3

Kalsiyum sülfür (CaS) bileşiğinde, kalsiyum (Ca) ile kükürdün (S) kütlece birleşme oranı 5/4 dür.

Buna göre, 63 gram CaS bileşiği elde etmek için sırasıyla kaç gram Ca ve S gerekir?

S.4

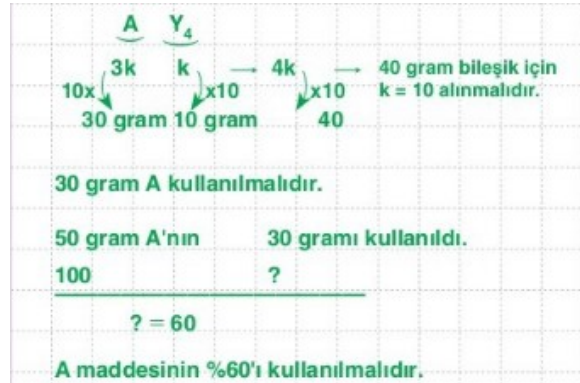
A_2B_5 bileşiğinin kütlece %30'u B elementi olduğuna göre $\frac{m_A}{m_B}$ kütlece birleşme oranı kaçtır?

S.5

AY_4 bileşiğinin kütlece birleşme oranı $\frac{m_A}{m_Y} = 3$ 'tür.

Buna göre, 40 gram bileşik oluşturmak için 50 gram

A maddesinin yüzde kaç kullanılmalıdır?

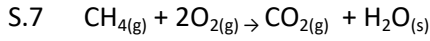

S.6 a-) Aşağıdaki kurşun oksitlerden hangisi oksijence en zengindir ?

- Ⓐ Pb_2O Ⓑ PbO Ⓒ PbO_2
 Ⓓ Pb_2O_3 Ⓔ Pb_3O_4

b) İki bileşik arasındaki katlı oran aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilemez?

- Ⓐ 1   Ⓑ 1/2   Ⓒ 4   Ⓓ 1/4   Ⓔ 2

16 gram CH_4 ve bir miktar O_2 gazı tepkimeye girmiş ve sonucunda 44 gram CO_2 ve 36 gram H_2O oluşmuştur.

Buna göre tepkimeye giren oksijen gazının kütlesi hesaplayalım.

S.8

Fe_xO_3 bileşiğinin kütlece birleşme oranı $\frac{m_{\text{Fe}}}{m_{\text{O}}} = \frac{7}{3}$ 'tür.

Buna göre, bileşikteki x kaçtır? (O: 16, Fe: 56)

Çözüm:

Kütlece birleşme oranı, atom sayısı ve atom kütlelerinin çarpımının oranına eşittir. Bu nedenle;

$$\frac{m_{\text{Fe}}}{m_{\text{O}}} = \frac{x \cdot \text{Fe}}{3 \cdot \text{O}}$$

$$\frac{7}{3} = \frac{x \cdot 56}{3 \cdot 16} \Rightarrow x = 2 \text{ 'dir.}$$

S.9 2 tane CO_2 molekülü ile ilgili,

I. 4 tane oksijen atomu içerir.

II. Kütleli $88/N$ akb dir.

III. $2/N$ mol molekül içerir.

Yargılarından hangileri doğrudur ?

(N : Avogadro sayısı ; C : 12 , O:16)

- (A) Yalnız I   (B) Yalnız II   (C) Yalnız III
(D) I ve III   (E) I II ve III

Cevap : D

S.10 1,195 gram CHCl_3 bileşiği ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır? ($\text{CHCl}_3 = 119,5$)

- (A) Mol sayısı 0,01 dir
(B) Molekül sayısı $6,02 \times 10^{21}$ dir
(C) Toplam $18,06 \times 10^{21}$ atom içerir
(D) $6,02 \times 10^{21}$ H atomu içerir
(E) 0,01 mol C atomu içerir

S11

XY_2 bileşiğinin kütlece birleşme oranı $\frac{m_X}{m_Y} = \frac{3}{8}$ 'dir. Eşit kütlede X ve Y alınarak 44 gram XY_2 bileşiği elde ediliyor.

Buna göre;

- a) Başlangıçta alınan maddelerin kütleleri kaç gramdır?
b) Hangi maddeden kaç gram artar?

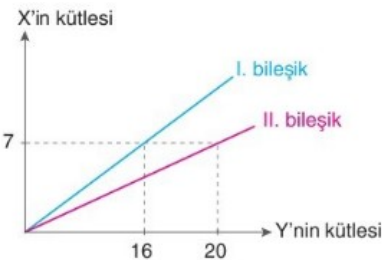

S.12

XY_2 bileşiğinde elementlerin kütlece birleşme oranı $\frac{m_X}{m_Y} = \frac{3}{4}$ 'dür.

Buna göre, X_3Y_4 bileşiğinde elementlerin kütlece birleşme oranını bulunuz.

<p>S.13</p> <p>X_2Y bileşiğinde $\frac{X}{Y}$ kütle oranı $\frac{3}{4}$ tür.</p> <p>Buna göre, X_3Y_2 bileşiğini oluşturan elementlerin kütlece birleşme oranı $\left(\frac{m_X}{m_Y}\right)$ kaçtır?</p>	<p>$2X/Y =$ $X/Y = 3/4$ Yerine korsak $X/Y = 3/8$ $3X/2Y$ de yerine yazarsak $9/16$</p>									
<p>S.14</p> <p>I. CH_4 II. C_3H_8 III. C_2H_2 IV. C_2H_6</p> <p>Yukarıda verilen bileşiklerdeki H elementinin kütlece yüzdelerini kıyaslayınız.</p>	<p>1. 24 H 2. 16 H 3. 6 H 4. 18 H</p> <p>Kütlece yüzdesi en büyük olan I. ' dir.</p>									
<p>S.15</p> <p>Yukarıda X ve Y elementlerinin birleşmesi sonucu oluşan iki farklı bileşiğin kütlece birleşme oranı grafiği verilmiştir.</p> <p>Buna göre, bu iki bileşikte bulunan Y elementleri arasındaki katlı oran $\frac{Y_I}{Y_{II}}$ kaçtır?</p>	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>X</th> <th>Y</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>I. Bileşik</td> <td>7</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>II. Bileşik</td> <td>7</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>X'ler aynı olduğu için Y'ler oranlanır.</p> $\rightarrow \frac{I}{II} = \frac{16}{20} = \frac{4}{5}$		X	Y	I. Bileşik	7	16	II. Bileşik	7	20
	X	Y								
I. Bileşik	7	16								
II. Bileşik	7	20								
<p>S.16</p> <p>I. $CaO - MgO$ II. $C_2H_4 - C_4H_8$ III. $FeO - Fe_2O_3$</p> <p>Verilen bileşik çiftlerinden hangilerine katlı oranlar kanunu uygulanamaz?</p>	<p>I ve II</p>									
<p>S.17</p> <p>N_2O_5 ve NO_2 bileşikleri arasındaki katlı oran kaçtır?</p>	<p>5/4</p>									
<p>S.18</p> <p>2 mol CH_3COOH bileşiğinde toplam kaç gram O atomu bulunur? (O : 16)</p>	<p>1 mol CH_3COOH bileşiğinde 32 gram (2 mol O atomu) varsa 2 mol CH_3COOH bileşiğinde 64 gram O atomu bulunur.</p> <p style="text-align: right;">Cevap D</p>									
<p>34 gram NH_3 bileşiği kaç moldür? (N : 14, H : 1)</p>	<p>2 mol</p>									
<p>S.19</p> <p>3 gram C_2H_6 bileşiği ile ilgili;</p> <p>a) Kaç moldür? b) Kaç tane molekül içerir? c) Kaç mol atom içerir? d) Kaç gram C atomu içerir?</p> <p>sorularını cevaplayınız. (C : 12, H : 1)</p>	<p>a) $n = 3/30 = 0,1$ moldür. b) 1 mol C_2H_6 $6,02 \cdot 10^{23}$ tanecik içeriyorsa 0,1 mol C_2H_6 $6,02 \cdot 10^{22}$ tanecik içerir. c) 1 mol C_2H_6 8 mol atom içerirse 0,1 mol C_2H_6 0,8 mol atom içerir. d) 1 mol C_2H_6 24 gram C (2 mol C) içerirse 0,1 mol C_2H_6 2,4 gram C içerir.</p> <p style="text-align: right;">Cevap a) 0,1 b) $6,02 \cdot 10^{22}$ c) 0,8 d) 2,4</p>									

<p>S.20 3,01.10²³ tane atom içeren bakır kaç moldür ?</p>	
<p>S.21 0,5 mol H₂O kaç gramdır ? (O: 16g mol⁻¹ , 1 g mol⁻¹)</p>	
<p>S.22 H₂O bileşiğinin mol kütlesi 18 gram olduğuna göre; I. 36 gram H₂O bileşiği 2 moldür. II. 1 tane H₂O molekülü 18 gramdır. III. 18 gram H₂O bileşiğinde 2 mol H atomu bulunur. yargılarından hangileri doğrudur? A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III</p>	<p>1 tane H₂O molekülü $\frac{18}{N}$ gramdır. 1 mol H₂O 2 mol H atomu içerir. Cevap : C</p>
<p>S.23 2 mol NH₃ bileşiği 34 gram olduğuna göre; I. NH₃ bileşiğinin mol kütlesi 17 gramdır. II. 1 mol NH₃ bileşiğinde toplam 3 mol atom bulunur. III. 0,2 mol NH₃ bileşiğinde 2,8 gram N atomu bulunur. yargılarından hangileri doğrudur? (N: 14) A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III</p>	<p>NH₃ = 17 1 mol NH₃ de 4 mol atom bulunur. 0,2 mol NH₃ 0,2 mol N = 0,2.14 = 2,8 g N içerir.</p>
<p>S.24 0,2 mol X₂Y_n bileşiğinde toplam 1 mol atom bulunduğuna göre "n" sayısı kaçtır?</p>	<p>0,2.2 + 0,2.n = 1 ise n = 3 olur.</p>
<p>S.25 I. $^{35}_{17}\text{Cl}$ ve $^{35}_{17}\text{Cl}^-$ II. $^{12}_6\text{C}$ ve $^{13}_6\text{C}$ III. ^1_1H ve ^2_1D Yukarıdaki tanecik çiftlerinden hangileri birbirinin izotopudur? A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III</p>	<p>I. Kütle numaraları aynı olduğu için izotop olamaz II. Atom sayıları aynı Kütle numaraları farklı olduğu için izotop olur. III. Atomlar aynı olmadığı için izotop olamazlar.</p>
<p>S.26 I. $^{35}_{17}\text{Cl}$ ve $^{35}_{17}\text{Cl}^-$ II. $^{16}_8\text{O}$ ve $^{17}_8\text{O}$ III. ^6_3Li ve $^7_3\text{Li}^+$ Yukarıdaki tanecik çiftlerinden hangilerinin kimyasal özellikleri aynı olabilir? A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III</p>	<p>Kimyasal özelliklerinin aynı olması için hem proton hem de elektron sayıları aynı olmalıdır. I ve III'de elektron sayıları farklıdır. Not: izotoplar nötr hallerde Kimyaökları aynıdır.</p>

<p>S.27</p> <p>Aşağıda verilen bileşik çiftlerinden hangileri katlı oranlar yasasına uyar?</p> <p>I. $C_6H_6 - C_2H_2$ II. $HClO - HClO_3$ III. $C_2H_6 - C_3H_8$ IV. $CO - CS_2$ V. $C_4H_8 - C_2H_4$</p>	<p>I ve V. Basit formülleri aynı olduğundan uygulanmaz. II. Üç tür element olduğundan uygulanmaz. IV. Farklı tür element olduğundan uygulanmaz. III. C_2H_6 ve C_3H_8 için aynı C'lar için C_6H_{18} ve C_6H_{16} olur. Katlı oran $\frac{18}{16} = \frac{9}{8}$ olur.</p>
<p>S.28</p> <p>X ve Y elementlerinden oluşan bir bileşikte sabit birleşme oranı $\frac{m_X}{m_Y} = \frac{7}{3}$ tür.</p> <p>Eşit kütlelerde alınan X ve Y elementlerinin tepkimesinden 30 gram bileşik elde edildiğine göre, hangi elementten kaç gram artar?</p> <p>A) 12 gram Y B) 12 gram X C) 21 gram Y D) 9 gram X E) 9 gram Y</p>	<p>7g X + 3g Y = 10g bileşik ↓ ↓ ↓ 21g X + 9g Y = 30g bileşik eşit kütlelerde ise 21'er gram alınır. 21 - 9 = 12g Y artar.</p>
<p>S.29</p> <p>Eşit kütlelerde X ve Y elementleri tepkimeye girdiğinde X'in kütlece %25'i artarken, Y nin tamamı bitiyor.</p> <p>Buna göre, bu bileşikteki kütlece birleşme oranı $\left(\frac{X}{Y}\right)$ kaçtır?</p> <p>A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{3}{4}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{3}{2}$ E) $\frac{2}{3}$</p>	<p>Başlangıçta 100g X ve 100g Y alınırsa $\frac{m_X}{m_Y} = \frac{75g}{100g} = \frac{3}{4}$ olur.</p>
<p>S.30</p> <p>I. Hava II. Amonyak III. Şekerli su</p> <p>maddelerinden hangileri sabit oranlar yasasına uyar?</p> <p>A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III</p>	<p>Sabit oranlar yasası bileşiklere uygulanabilir. Hava ve şekerli su karışımdır.</p>
<p>ÖZETLE</p> <ul style="list-style-type: none"> Basit formülleri aynı olan bileşik çiftleri arasında katlı oran yasası yoktur. Örneğin, C_2H_4 ve C_3H_6 Katlı oran 1 olamaz. Farklı tür elementlerden oluşan bileşik çiftlerinde katlı oran olmaz. Örneğin, $NaCl$ ve $MgCl_2$ İkiden fazla türde element içeren bileşiklerde katlı oran olmaz. Örneğin, H_2SO_4 ve H_2SO_3 	